

Sygn. akt: I Ns 61/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Pręcerek

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Rogucka

po rozpoznaniu w dniu 08 października 2018 r. w Lidzbarku Warmińskim na rozprawie

sprawy z wniosku (...) spółki akcyjnej w G.

z udziałem K. S. (1)

o zasiedzenie służebności przesyłu

postanawia:

1/ stwierdzić, że Zakład (...) Spółka Akcyjna w O. (poprzednik prawny wnioskodawcy (...) spółka akcyjna w G.) nabył przez zasiedzenie z dniem (...) r. służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer: 61/4, 61/5, 61/6 położoną w obrębie numer 11-K., gmina L., dla której Sąd Rejonowy w L. W. prowadzi księgę wieczystą numer (...), polegającą na tym, że każdorazowy przedsiębiorca będący właścicielem urządzeń przesyłowych w postaci linii energetycznej SN 15 kV i linii energetycznej n/n 0,4 kV, oznaczonych na mapie przez biegłego geodetę M. T. k. 202 akt sprawy, stanowiącą integralną część niniejszej postanowienia, w obrębie pasa o szerokości dla linii n/n 2 m (dwa metry) i w obrębie pasa o szerokości dla linii SN 5 m (pięć metrów), jest uprawniony do utrzymania urządzeń przesyłowych oraz wstępu pracowników przedsiębiorcy będącego właścicielem urządzeń, a także wszystkim osobom i podmiotom, którymi ten przedsiębiorca się posługuje w związku z prowadzoną działalnością wraz z koniecznym sprzętem, w celu wykonania czynności technicznych związanych z eksploatacją, modernizacją, naprawą, konserwacją, remontami;

2/oddalić wnioski w pozostałym zakresie;

3/ stwierdzić, że koszty postępowania wnioskodawca i uczestnik ponoszą każde stosownie do swojego udziału w sprawie;

4/ nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w L. W. od wnioskodawcy kwotę 2.491,31 zł (dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden złotych 31/100) tytułem zwrotu połowy wydatków związanych z opinią biegłych sądowych;

5/ nie obciążać uczestnika połową wydatków związanych z opinią biegłych sądowych.

SSR Agnieszka Pręcerek

Sygn. akt I Ns 190/15

UZASADNIENIE

(...) spółka akcyjna z siedzibą w G. wniosła o stwierdzenie, że nabyła z dniem (...) r. przez zasiedzenie służebność przesyłu obciążającą nieruchomość gruntową położoną w miejscowości K. oznaczoną numerami (...) dla której Sąd

Rejonowy w L. W. IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze Kw (...) polegająca na tym, że każdoczesny przedsiębiorca będący właścicielem urządzeń przesyłowych jest uprawniony do utrzymywania znajdujących się na nieruchomości gruntowej linii energetycznej SN 15kV i linii energetycznej nno,4 kV oraz dostępu, wejścia oraz wjazdu odpowiednim sprzętem technicznym na przedmiotową nieruchomość celem wykonywania czynności technicznych związanych z eksploatacją, modernizacją, naprawa, konserwacją, remontami, przebudową linii energetycznych zgodnie z ich przeznaczeniem, zgodnie z mapą geodezyjną jaką sporządzi biegły sądowy z zakresu geodezji. Ponadto wnioskodawca wniósł o obciążenie tylko uczestnika kosztami sądowymi i zasądzenie od niego kosztów procesu na rzecz wnioskodawcy w przypadku kwestionowania przez niego wniosku, zaś w razie niekwestionowania wniosku o rozdzielenie kosztów po połowie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wnioskodawca wskazał, że uczestnik K. S. (1) jest właścicielem przedmiotowej nieruchomości, na której znajdują się urządzenia energetyczne, wybudowane w 1968 r. Przed tutejszym Sądem w sprawie I Ns 37/15 toczyło się postępowanie o ustanowienie służebności przesyłu, gdzie Sąd uwzględnił wniosek co do linii 15 kV (...), a oddalił co do linii 15 Kv (...) i nn 0,4 kv uznając zarzut nabycia służebności przez zasiedzenie. Wnioskodawca dodał, że termin zasiedzenie rozpoczął bieg (...) r. a nabycie przez zasiedzenie nastąpiło po upływie 20 lat, tj. z dniem (...) r.

W uczestnik postępowania K. S. (1) na rozprawie w dniu 13 grudnia (...). nie zgodził się jedynie aby w ramach służebności wnioskodawca miał prawo przebudować sieć, albowiem możliwość przebudowy powoduje możliwość zmiany parametrów sieci, a tym samym zwiększenie obciążenia nieruchomości poprzez poszerzenie pasa służebności.

W piśmie z dnia 05 października 2018 r. wnioskodawca sprecyzował ostatecznie wniosek i wniósł o stwierdzenie zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz Zakładu (...) spółki akcyjnej w O., które jest poprzednikiem prawnym wnioskodawcy, popierając wniosek w pozostałym zakresie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. (1) jest właścicielem nieruchomości położonej w K., składającej się z działek ewidencyjnych o numerach (...), o powierzchni(...)ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...). Uczestnik nabył prawo do nieruchomości na podstawie umowy sprzedaży z dnia (...) r. Do (...) r. właścicielem nieruchomości był Skarb Państwa, w okresie od (...) r. do (...) r. - K. S. (2) a od (...) r. do (...) r. - Gmina L.. Na nieruchomości znajdują się urządzenia wchodzące w skład przedsiębiorstwa przesyłowego uczestnika i wykorzystywane przez niego linie energetyczne: linia 15 kV (...), wybudowana w 1968 r., linia SN (...) wybudowana w 1994 r. i linia n/n 0,4 kV wybudowana w 1968 r. W czasie wybudowania linii 15 kV (...) i 0,4kV wchodziły one w skład przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) w B.. Było to przedsiębiorstwo wielozakładowe. Jednym z tworzących go zakładów był Zakład (...) w O., odpowiadający między innymi za budowę i utrzymanie urządzeń elektroenergetycznych w miejscowości K.

Na podstawie zarządzenia Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 r. numer 48/ (...)/89 z dniem (...) r. utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład (...) w O., które powstało w wyniku podziału przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą P. O. E. w B. na bazie zakładu pod nazwą Zakład (...) w O.. Nowo utworzonemu przedsiębiorstwu przydzielono składniki mienia powstałego z podziału przedsiębiorstw zgodnie z ustaleniami powołanej do tego komisji. Do zadań przedsiębiorstwa miała należeć między innymi budowa, modernizacja i remonty sieci elektroenergetycznych.

Postanowieniem z dnia (...) r. Sąd Rejonowy w O. dokonał rejestracji Zakładu (...) z siedzibą w O. w rejestrze przedsiębiorstw.

Zarządzeniem numer 203/ (...)/93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 r. dokonano podziału przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) w O. w celu wniesienia przez Skarb Państwa zorganizowanej części mienia przedsiębiorstwa do spółki akcyjnej (...) S.A. w W. oraz przekształcenia tego przedsiębiorstwa w

jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą Zakład (...) Spółka Akcyjna w O. w O.. Do spółki (...) S.A. w W. wniesiono mienie w postaci linii 220 i 400 kV wraz ze stacjami.

Postanowieniem z dnia (...) r. Sąd Rejonowy w O. wpisał Zakład (...) Spółkę Akcyjną w O. do rejestru handlowego.

Postanowieniem z dnia (...) r. Sąd Rejonowy w G. wpisał do rejestru przedsiębiorców połączenie (...) Spółki Akcyjnej w G. i Zakładu (...) Spółki Akcyjnej w O., gdzie E. G. (...) Energetyczna (dalej jako (...) Spółka Akcyjna) była podmiotem przejmującym. (...) Spółka Akcyjna zmienił nazwę na (...) Spółka Akcyjna .

Uczestnik K. S. (1) wniósł do tutejszego Sądu w dniu (...) r. wniosek o ustanowienie na rzecz uczestnika (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. służebności przesyłu o zakresie wskazanym w art. 305⁽¹⁾ k.c. i przebiegu opisanym na załączonej do wniosku mapie ewidencyjnej, która to służebność miałyby polegać na korzystaniu z pasa nieruchomości wnioskodawcy opisanej w księdze wieczystej numer (...) w celu należytej eksploatacji i konserwacji sieci energetycznej za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 45000 zł. W piśmie z dnia (...) r. wnioskodawca doprecyzował, że domaga się ustanowienia służebności w zakresie linii opisanych na mapie sytuacyjnej jako linia 15 kV (...), linia 0,4kV N- (...) oraz linia kV (...). Postępowanie toczyło się pod sygn akt (...). (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. wniósł o oddalenie tego wniosku odnośnie do linii 0,4 kV i 15 kV (...), podnosząc, że w te części nabył przez zasiedzenie prawo do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy. Uczestnik uznał wniosek za zasadny co do linii 15 kV (...), zarzucając jedynie, że żądane przez wnioskodawcę wynagrodzenie jest rażąco wygórowane.

W toku postępowania w sprawie (...) Sąd Rejonowy w L. W. w dniu wydał postanowienie uwzględniające w części wniosek K. S. (1), tj. ustanowić na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. na nieruchomości położonej w miejscowości K., oznaczonej w ewidencji gruntów numerami(...), stanowiącej własność wnioskodawcy K. S. (1), dla której to nieruchomości prowadzona jest księga wieczysta numer (...), służebność przesyłu o przebiegu oznaczonym na mapie sporządzonej w dniu (...) r. przez biegłego A. L., stanowiącej integralną część niniejszego postanowienia (k. 481 akt), polegającą na prawie korzystania z opisanej części nieruchomości w zakresie należytej eksploatacji i funkcjonowania odcinka linii 15 kV (...), w szczególności na prawie do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji, usuwania wszelkich usterek i awarii oraz przebudowy urządzeń i instalacji elektroenergetycznym wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem przez pracowników przedsiębiorstwa energetycznego oraz przez wszystkie podmioty i osoby, którymi przedsiębiorstwo energetyczne się posługuje w związku z prowadzoną działalnością. Jednocześnie Sąd oddalił wniosek w pozostałym zakresie, co do linii SN 15 kV (...) i linii n/n 0,4 kV uznając zasadny zgłoszony przez (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. zarzut, że nabył on prawo do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy w zakresie odpowiadających służebności obejmującej linie 15kV (...) i 0,4 w drodze zasiedzenia.

W toku trwającego postępowania Sąd ustalił, iż wykazano przy pomocy przedłożonych dokumentów, że urządzenia elektroenergetyczne – linie 15 kV (...) i 0,4kV n/n, znajdujące się na nieruchomości należącej obecnie do K. S. (1), zostały wybudowane najpóźniej z końcem 1968r. i najpóźniej z tą datą przystąpiono do ich eksploatacji. Sąd przyjął ponadto, że linie nie zmieniały swojego położenia i przebiegały tak, jak to ustalono w 1968r. Sąd ustalił, że bieg terminu zasiedzenia rozpoczął się w dniu (...)r., z tą bowiem datą nieruchomość utraciła status własności państwowej, a poprzednik prawny (...) S.A. nabył służebność przez zasiedzenie w dniu (...) r.

(dowód: wydruk z księgi wieczystej k. 6-10; dokumentacja urządzeń energetycznych k. 11-32; dokumentacja rejestrowa wnioskodawcy i poprzedników prawnych k. 33-78; odpisy z Krajowego Rejestru Sądowego k. 71-96; wydruk z (...) Federacji Stowarzyszeń (...) k. 97-109; dokumentacja z księgi wieczystej k. 124-139; opinia biegłego sądowego z zakresu sieci i instalacji elektrycznej R. J. k. 160-167; opinia biegłego z zakresu geodezji M. T. k. 198-202 oraz dokumentów z akt sprawy I Ns 37/15- postanowienia z dnia (...) r. wraz z uzasadnieniem k. 544-545 i 551-559).

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek zasługuje na uwzględnienie w przeważającym zakresie.

Na wstępie należy podnieść, że w przedmiotowej sprawie kwestia zasiedzenia linii średniego napięcia SN 15 kV (...) oraz linii niskiego napięcia n/n 04 kV została rozstrzygnięta przez Sąd w postępowaniu toczącym się przed tutejszym Sądem pod sygn. akt (...) wszczętej z wniosku K. S. (1) o ustanowienie służebności przesyłu, na skutek podniesionego zarzutu zasiedzenie tych dwóch przedmiotowych linii. Postanowieniem z dnia (...) r. Sąd uwzględnił wniosek jedynie co do linii SN 15 kV (...) oddalając wniosek co do pozostałych linii uznając zasadność podniesionego zarzutu zasiedzenia pozostałych linii.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił również w oparciu o dokumentację dołączoną do akt oraz dokumentację z akt sprawy (...), tj. postanowienia wraz z uzasadnieniem. Ponadto Sąd oparł się na opiniach biegłych, którym dał wiarę w całości jako sporządzonym rzetelnie i przez osoby o odpowiedniej wiedzy. Żadna ze stron nie kwestionowała wydanych opinii w sprawie.

W tym miejscu zważenia wymaga kwestia związania Sądu z orzeczeniem wydanym w sprawie (...).

W orzecznictwie za ugruntowany należy przyjąć pogląd, że przewidziana w art. 365 § 1 kpc moc wiążąca prawomocnego orzeczenia (prawomocność materialna) przejawia się min. w tym, że w każdym kolejnym postępowaniu Sąd ma obowiązek przyjąć, że istotna z punktu widzenia zasadności żądania kwestia kształtuje się tak, jak zostało to ustalone w prawomocnym wyroku. Konsekwencją mocy wiążącej jest tym samym niedopuszczalność ponownej oceny prawnej co do okoliczności objętych prawomocnym wcześniejszym rozstrzygnięciem (z bogatego orzecznictwa przykładowo: uchwała Sądu Najwyższego z (...) r. (...), postanowienie Sądu Najwyższego z (...), wyroki Sądu Najwyższego:(...)). Instytucja związana polega na niemożności kwestionowania poczynionych ustaleń, choćby wydawały się one niewłaściwe i dotyczą prawomocnego orzeczenia wydanego w innym postępowaniu (postanowienie Sądu Najwyższego z (...)).

Inaczej mówiąc niedopuszczalna jest w innej sprawie o innym przedmiocie dokonanie ustaleń i ocen prawnych sprzecznych z prawomocnie osądzoną sprawą. Sądy rozpoznające między tymi samymi stronami inny spór muszą przyjmować, iż dana kwestia prawna kształtuje się tak jak przyjęto to we wcześniejszym, prawomocnym wyroku. W kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia nie może ona już być ponownie badana. Związanie orzeczeniem oznacza więc zakaz dokonania ustaleń sprzecznych z uprzednio już osądzoną kwestią, a nawet niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego (wyroki Sądu Najwyższego z (...), przywołana uchwała (7) Sądu Najwyższego z (...), wyrok Sądu Apelacyjnego w K. z (...)).

Wprawdzie co do zasady mocą wiążącą (i powagą rzeczy osądzonej) objęta jest jedynie sentencja wyroku, a nie jej uzasadnienie jednakże nie sposób pominąć motywów wyroku – zwłaszcza w orzeczeniach oddalających powództwa – w takich granicach, w jakich stanowią one koniczne uzupełnienie rozstrzygnięcia, niezbędne do określenia jego zakresu (wyroki Sądu Najwyższego: (...))

Nie ulega wątpliwości, że wyżej wskazane okoliczności mają również zastosowanie w odniesieniu do postanowień rozstrzygających co do istoty sprawy. W przypadku postanowień oddalających wnioski o zasiedzenie nieruchomości (jak wyjaśnił Sąd Najwyższy przykładowo w postanowieniach z(...)) powaga rzeczy osądzonej obejmuje rozstrzygnięcie oddalające z powodu przysługiwania wnioskodawcy prawa własności z innego tytułu.

A zatem należy więc stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie Sąd jest związany ustaleniem tutejszego Sądu w sprawie (...), że poprzednik prawny wnioskodawcy (...) S.A. nabył służebność o treści odpowiadającej treści służebności przesyłu obejmujące linie 15 Kv (...) i 0,4 Kv przez zasiedzenie w dniu (...) r.

W świetle art. 292 k.c., służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio. Zawarte w zdaniu drugim art. 292 k.c. odesłanie do przepisów o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie obejmuje tylko kwestie nieuregulowane w zdaniu pierwszym tego artykułu i pozwala na stosowanie do zasiedzenia służebności gruntowej przepisów o nabyciu nieruchomości przez zasiedzenie jedynie "odpowiednio".

Do zasiedzenia służebności gruntowej nie ma zatem zastosowania wymaganie posiadania samoistnego (art. 172 § 1 w zw. z art. 336 k.c.). Znajdują natomiast odpowiednie zastosowanie przepisy o nabyciu nieruchomości przez zasiedzenie dotyczące terminów posiadania w zależności od dobrej lub złej wiary posiadacza (art. 172 § 1 i 2 k.c.), biegu zasiedzenia w stosunku do małoletniego (art. 173 k.c.) odpowiedniego stosowania przepisów o biegu przedawnienia roszczeń (art. 175 k.c.) i możliwości doliczenia posiadania poprzednika (art. 176 k.c.) (tak Sąd Najwyższy w uchwale postanowieniu z dnia (...)).

Z kolei art. 172 § 1 k.c. stanowi, że posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (zasiedzenie). Stosownie do paragrafu 2 cytowanego przepisu, po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze. Przytoczona wyżej treść artykułu 172 k.c. została wprowadzona do porządku prawnego z dniem(...)r. na mocy ustawy z dnia (...). o zmianie ustawy Kodeks cywilny (D.U. z 1990 Nr 55, poz., 321). Wcześniej przepisy prawa przewidywały krótsze terminy zasiedzenia, wynoszące 10 lat dla posiadaczy w dobrej wierze i 20 lat dla posiadaczy w złej wierze. Ustawa z dnia 28 lipca 1990 r., zmieniając długość okresu zasiedzenia, wprowadziła również przepis przejściowy, a mianowicie art. 9, zgodnie z którym do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się od tej chwili przepisy niniejszej ustawy; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Zatem do przypadków zasiedzenia, które nastąpiło przed wejściem w życie ustawy nowelizującej (1 X 1990 r.) będą miały zastosowanie 10-letnie i 20-letnie okresy posiadania, przewidziane w art. 172 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed tą datą (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia (...)).

Natomiast art. 176 § 1 k.c. stanowi, że jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania swego poprzednika. Jeżeli jednak poprzedni posiadacz uzyskał posiadanie nieruchomości w złej wierze, czas jego posiadania może być doliczony tylko wtedy, gdy łącznie z czasem posiadania obecnego posiadacza wynosi przynajmniej 30 lat (do dnia 31 września 1990 r. co najmniej 20 lat).

Przechodząc do rozważań na temat terminu biegu zasiedzenia służebności należy podnieść, że przedmiotowa nieruchomość w momencie budowania urządzeń elektroenergetycznych i oddawania ich do eksploatacji stanowiła własność Skarbu Państwa. W konsekwencji bieg terminu zasiedzenia nie mógł rozpocząć się przed utratą przez opisane nieruchomości statusu państwowych. Po pierwsze bowiem, od dnia wejścia w życie Kodeksu cywilnego (1 stycznia 1965 r.), stosownie do jego art. 177, przepisy o nabywaniu własności przez zasiedzenie nie miały zastosowania do nieruchomości będących przedmiotem własności państwowej, a zasada ta z mocy art. 292 k.c. miała odpowiednie zastosowanie do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowych. Po drugie, podmiot, który korzystał w tym czasie z urządzeń elektroenergetycznych miał status przedsiębiorstwa państwowego. Obowiązujący do (...)r. art. 128 k.c. wyrażał zasadę jednolitego funduszu własności państwowej, w myśl której państwowe osoby prawne nie miały żadnych praw podmiotowych do zarządzanego mienia. Odpowiednie prawo (własność lub służebność gruntowa), w razie ziszczenia się przesłanek, było nabywane przez zasiedzenie nie przez te osoby, ale przez Skarb Państwa. Na gruncie rozpoznawanej sprawy oznacza, że do momentu zbycia przez Skarb Państwa opisanych wyżej nieruchomości nie mógł być termin zasiedzenia służebności, gdyż właścicielem i podmiotem, na rzecz którego zasiedzenie służebności miałyby nastąpić, była ta sama osoba, co jest niedopuszczalne.

Bezsporny było, że linie 15 kV (...) i 0,4kV n/n, znajdujące się na tej nieruchomości zostały wybudowane najpóźniej z końcem 1968r. i najpóźniej z tą datą przystąpiono do ich eksploatacji- co też ustalono w postępowaniu sygn. akt (...). Jednakże w momencie budowania urządzeń elektroenergetycznych i oddawania ich do eksploatacji przedmiotowa nieruchomość stanowiła własność Skarbu Państwa. W konsekwencji bieg terminu zasiedzenia nie mógł rozpocząć się przed utratą przez opisane nieruchomości statusu państwowych. Tym samym bieg terminu zasiedzenia rozpoczął się w dniu (...) r., z tą bowiem datą nieruchomość utraciła status własności państwowej.

Przechodząc do omawiania drugiej przesłanki zasiedzenia, tj. kwestii istnienia dobrej wiary po stronie wnioskodawcy i jego poprzedników prawnych zważenia wymaga, że art. 7 k.c. ustanawia domniemanie dobrej wiary w tych sytuacjach,

w których ustawa uzależnia wystąpienie skutków prawnych od złej lub dobrej wiary. Uczestnik postępowania nie kwestionował istnienia po stronie wnioskodawcy dobrej wiary, a jego rolą było ewentualne wykazanie, że wnioskodawca i poprzednicy prawni działali w złej wierze, tj. wiedzieli, że nie przysługuje im służebność lub ich niewiedza na ten temat była nieusprawiedliwiona. Istotnym jest, że do obalenia tego domniemania może dojść nie tylko w wyniku inicjatywy dowodowej uczestnika postępowania K. S. (1).

Utrwalony jest w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, który należy zaaprobować, że fakty domniemane powinny podlegać ocenie w kontekście wszystkich dowodów zebranych w sprawie, niezależnie od tego, która ze stron domagała się przeprowadzenia dowodu. Nie jest również wyłączone stosowanie domniemań faktycznych, jeśli byłyby do tego podstawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia (...) z dnia (...), Lex nr (...) czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia (...)). Dobra wiara posiadacza występuje wówczas, gdy ingerowanie w cudzą własność w zakresie odpowiadającym służebności rozpoczęło się w takich okolicznościach, które usprawiedliwiały przekonanie posiadacza, że nie narusza cudzego prawa (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia (...); wyrok z dnia (...), Lex nr (...); postanowienia: z dnia (...), Lex nr (...); z dnia (...), Lex nr (...); z dnia (...), Lex nr (...); z dnia (...), Lex nr (...)). Domniemanie dobrej wiary posiadacza (art. 7 k.c.) wzruszyć może zatem dowód, że posiadacz w chwili rozpoczęcia posiadania w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o tym, że narusza swym zachowaniem prawo innej osoby. Takim dowodem może być stwierdzenie braku własnego tytułu posiadacza uprawniającego do wejścia na cudzy grunt czy korzystania z niego w określonym zakresie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia(...), Lex nr (...); z dnia (...), Lex nr(...); z dnia (...), Lex nr (...)czy postanowienia: z dnia (...), Lex nr (...); z dnia (...), Lex nr (...)).

W ocenie Sądu, w realiach rozpoznawanej sprawy, nie jest uzasadnione odstępianie od reguły ustanowionej w art. 7 k.c. Nieruchomość, której dotyczył wniosek, było w czasie wybudowania urządzeń przedmiotem własności państwowej. Skarb Państwa był i właścicielem nieruchomości, i inwestorem, był zobowiązany do wyposażenia przedsiębiorstwa państwowego w środki do prowadzenia działalności oraz do udostępnienia nieruchomości niezbędnych do korzystania z nich, godził się na zajęcie i korzystanie ze swoich nieruchomości, a z uwagi na zasadę jednolitej własności państwowej zbędne było wydawanie decyzji bądź zawieranie umowy. Nie ma zatem podstaw do obalenia domniemania dobrej wiary ustanowionej w art. 7 k.c., przy czym konsekwentnie stwierdzenie to odnieść należy do wszystkich urządzeń elektroenergetycznych, których dotyczy zarzut zasiedzenia i zastosować dwudziestoletni jego okres.

Biorąc powyższe pod uwagę należało stwierdzić, że stwierdzić, że Zakład (...) Spółka Akcyjna w O. (poprzednik prawny wnioskodawcy (...) spółka akcyjna w G.) nabył przez zasiedzenie z dniem (...) r. służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer: (...) położoną w obrębie numer 11-K., gmina L., dla której Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim prowadzi księgę wieczystą numer (...), polegająca na tym, że każdoczesny przedsiębiorca będący właścicielem urządzeń przesyłowych w postaci linii energetycznej SN 15 kV (...) i linii energetycznej n/n 0,4 kV, oznaczonych na mapie przez biegłego geodetę M. T. numerem SN4 oraz n/n 1 i n/n 2 (k. 202 akt sprawy), stanowiącą integralną część niniejszej postanowienia, w obrębie pasa o szerokości dla linii n/n 2 m (dwa metry) i w obrębie pasa o szerokości dla linii SN 5 m (pięć metrów), jest uprawniony do utrzymania urządzeń przesyłowych oraz wstępu pracowników przedsiębiorcy będącego właścicielem urządzeń, a także wszystkim osobom i podmiotom, którymi ten przedsiębiorca się posługuje w związku z prowadzoną działalnością wraz z koniecznym sprzętem, w celu wykonania czynności technicznych związanych z eksploatacją, modernizacją, naprawą, konserwacją, remontami.

Sąd uwzględnił stanowisko uczestnika i oddalił wniosek co do treści służebności, że w ramach nabytej przez zasiedzenie służebności wnioskodawcy przysługuje prawo przebudowania tych linii. Warto zaznaczyć, że Sąd stwierdza nabycie służebności przez zasiedzenie, która istniała w dacie spełnienia przesłanek zasiedzenia, a więc w dacie gdy nastąpiło nabycie przez zasiedzenie. Chodzi o nabycie konkretnej służebności w przebiegu i granicach ustalonych w niniejszym postępowaniu. Należy uznać za trafny zarzut uczestnika, iż możliwość przebudowy sieci powoduje możliwość zmiany parametrów sieci, a tym samym zwiększenia obciążenia nieruchomości poprzez

poszerzenie pasa służebności. Tak określona przez wnioskodawcę służebność nie jest niczym ograniczona i nie mogła zostać uwzględniona przez Sąd. Z tych względów Sąd w punkcie 2 postanowienia oddalił w tym zakresie wniosek.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. Zasada ujęta w art. 520 § 1 k.p.c. jest nienaruszalna wtedy, gdy uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub - mimo braku tej równości - ich interesy są wspólne. W pozostałych wypadkach sąd może od tej zasady odstąpić i na żądanie uczestnika, albo z urzędu - jeżeli działa bez adwokata lub radcy prawnego (art. 109 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.) - orzec według dyrektyw określonych w art. 520 § 2 lub 3 k.p.c. Wyszczególnienie sytuacji, w których interesy uczestników postępowania nieprocesowego są sprzeczne, a więc tych sytuacji, o których mowa w art. 520 § 2 i 3 k.p.c., nie jest możliwe. Mając na uwadze charakter niniejszego postępowania Sąd uznał, że w przedmiotowym postępowaniu interesy stron nie były sprzeczne, a przedmiotowa sprawa jest konsekwencją rozstrzygnięcia zapadłego w sprawie (...). Z uwagi na powyższe orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Jednocześnie Sąd zgodnie z wnioskiem orzekł o kosztach sądowych rozdzielając je po połowie, z tym że odstąpił od obciążania częścią tych kosztów uczestnika. Sąd oceniając całokształt okoliczności przedmiotowej sprawy, a zwłaszcza charakter zgłoszonego wniosku, będącego konsekwencją orzeczenia zapadłego w innej sprawie doszedł do przekonania, że po stronie uczestnika zachodzi szczególny wypadek, uzasadniający odstąpienie od obciążenia jego kosztami. Nie można bowiem tracić z pola widzenia, że wystąpienie przez wnioskodawcę z wnioskiem o zasiedzenie było konsekwencją wydania postanowienia przez Sąd Rejonowy w sprawie (...). Z tych względów w ocenie Sądu obciążanie kosztami sądowymi byłoby sprzeczne z zasadami słuszności.

SSR Agnieszka Pręczyk